

Ειδικά Θέματα Διαχείρισης Κινδύνου

Περίγραμμα Μαθήματος
Ακαδημαϊκό Έτος: 2025/26

1. Γενικά

Σχολή	Χρηματοοικονομικής και Στατιστικής		
Τμήμα	Χρηματοοικονομικής και Τραπεζικής Διοικητικής		
Επίπεδο Σπουδών	1ος Κύκλος Σπουδών		
Κωδικός Μαθήματος	ΧΡΕΘΔ01		
Εξάμηνο Σπουδών	6ο ή 8ο		
Τίτλος Μαθήματος	Ειδικά Θέματα Διαχείρισης Κινδύνου		
Αυτοτελείς Διδακτικές Δραστηριότητες	Εβδομαδιαίες Ώρες Διδασκαλίας	Πιστωτικές Μονάδες	
	Διαλέξεις	4	7,5
Τύπος Μαθήματος	Ειδίκευσης και Ανάπτυξης Δεξιοτήτων		
Προαπαιτούμενα Μαθήματα			
Γλώσσα Διδασκαλίας και Εξετάσεων	Ελληνικά		
Το μάθημα προσφέρεται σε Φοιτητές Erasmus;	Όχι		
Url (Eclass)	https://eclass.unipi.gr/modules/auth/opencourses.php?fc=64		

2. Μαθησιακά Αποτελέσματα

Μαθησιακά Αποτελέσματα

Ο κύριος στόχος του μαθήματος είναι η εμβάθυνση σε θέματα που άπτονται της μέτρησης και της διαχείρισης κινδύνων. Το μάθημα εστιάζει σε τέσσερις τύπους κινδύνου:

1. Κίνδυνος αγοράς,
2. Πιστωτικός κίνδυνος,
3. Κίνδυνος ρευστότητας και
4. Επιτοκιακός κίνδυνος.

Επιπλέον το μάθημα εστιάζει στο πως οι επενδυτές λαμβάνουν ορθολογικές αποφάσεις κάτω από κίνδυνο.

Τι σημαίνει ορθολογική συμπεριφορά όταν ο επενδυτής δρα σε καθεστώς αβεβαιότητας; Πώς ο επενδυτής πετυχαίνει να είναι ορθολογικός;

Γενικές Ικανότητες

- Ομαδική εργασία

3. Περιεχόμενο

Το μάθημα θα χωρίζεται σε 4 βασικές ενότητες:

Ενότητα 1: Εισαγωγή

- Η σημασία της μέτρησης και διαχείρισης κινδύνων (για ένα χρηματοοικονομικό ίδρυμα, για τις εποπτικές αρχές).
- Το trade-off μεταξύ αποδόσεων και κινδύνου.
- Μεταβλητότητα: Ορισμός. Τρόποι μέτρησης (τεκμαιρόμενη μεταβλητότητα, μεταβλητότητα από ιστορικά δεδομένα). Κατανομές Μεταβολών Χρηματοοικονομικών Μεταβλητών. Η υπόθεση της Σταθερής Μεταβλητότητας και άλλα μοντέλα μέτρησης της (GARCH).
- Πρόβλεψη μελλοντικής μεταβλητότητας με την χρήση αυτών των μοντέλων.
- Συσχετίσεις: Ορισμοί. Μέτρηση της συσχέτισης με διαφορετικά μοντέλα (απλό, GARCH).

Ενότητα 2: Κίνδυνος Αγοράς

- • Μεμονωμένη αντιμετώπιση και αθροιστική αντιμετώπιση του κινδύνου.
- Τα “Greek letters”. Η ερμηνεία και η μέτρησή τους.
- Risk Metrics. Value-at-Risk. Ορισμός. Η σχέση του με το Expected Shortfall. Η επιλογή των παραμέτρων για τον υπολογισμό του VaR. Marginal VaR, Incremental VaR και Component VaR. Back-testing. Stress-testing.
- Η μέθοδος της ιστορικής προσομοίωσης. Ακρίβεια της μεθόδου. Επεκτάσεις (στάθμιση των παρατηρήσεων, ενσωμάτωση ενημέρωσης της μεταβλητότητας, bootstrap method).
- Η μέθοδος της δημιουργίας μοντέλου για VaR (model building approach). Περιγραφή της μεθοδολογίας. Γραμμικό μοντέλο. Αδυναμίες του γραμμικού μοντέλου. Quadratic model. Προσομοίωση Monte Carlo.

Ενότητα 3: Πιστωτικός Κίνδυνος

- Πιστοληπτικές αξιολογήσεις (credit ratings) (από ανεξάρτητους οίκους και εσωτερικές).
- Το Z-score του Altman.
- Πιθανότητες χρεοκοπίας με βάση ιστορικά στοιχεία.
- Ποσοστά ανάκτησης σε περίπτωση χρεοκοπίας.
- Διαφορές στις εκτιμώμενες πιθανότητες χρεοκοπίας από τα ιστορικά δεδομένα και από τα ομόλογα. Πιθανές εξηγήσεις για τις διαφορές.
- Credit VaR (περιγραφή, τρόπος υπολογισμού, υπολογισμός με χρήση του μοντέλου του Vasicek).
- Πιστωτικά παράγωγα (περιγραφή, λειτουργία, χρήση, αποτίμηση).

Ενότητα 4: Κίνδυνος Ρευστότητας και Επιτοκιακός Κίνδυνος

- Ορισμός του κινδύνου ρευστότητας.
- Προβλήματα που δημιουργεί ο κίνδυνος ρευστότητας σε ένα πιστωτικό ίδρυμα.
- Συμφωνίες Ανταλλαγής (Swaps).
- «Μαύρες Τρύπες» ρευστότητας.
- Ορισμός του επιτοκιακού κινδύνου.
- Η σχέση μεταξύ επιτοκιακού κινδύνου και κινδύνου ρευστότητας.
- Αντιμετώπιση επιτοκιακού κινδύνου.

4. Διδακτικές και Μαθησιακές Μέθοδοι - Αξιολόγηση

Τρόπος Παράδοσης	Πρόσωπο με πρόσωπο
Χρήση Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών	Χρήση διαδικτύου για εύρεση σχέσεων και φαινομένων που σχετίζονται με το αντικείμενο του μαθήματος

	Δραστηριότητα	Φόρτος Εργασίας Εξαμήνου
Οργάνωση Διδασκαλίας	Διαλέξεις	52
	Αυτοτελής Μελέτη	135,5
	Σύνολο Μαθήματος	187,5
Αξιολόγηση Φοιτητών	Ελληνικά, 80% Τελική εξέταση και 20%	
	Παρουσίαση εργασίας στην τάξη (προαιρετικά)	

5. Συνιστώμενη Βιβλιογραφία

Προτεινόμενη Βιβλιογραφία

Συναφή Επιστημονικά Περιοδικά